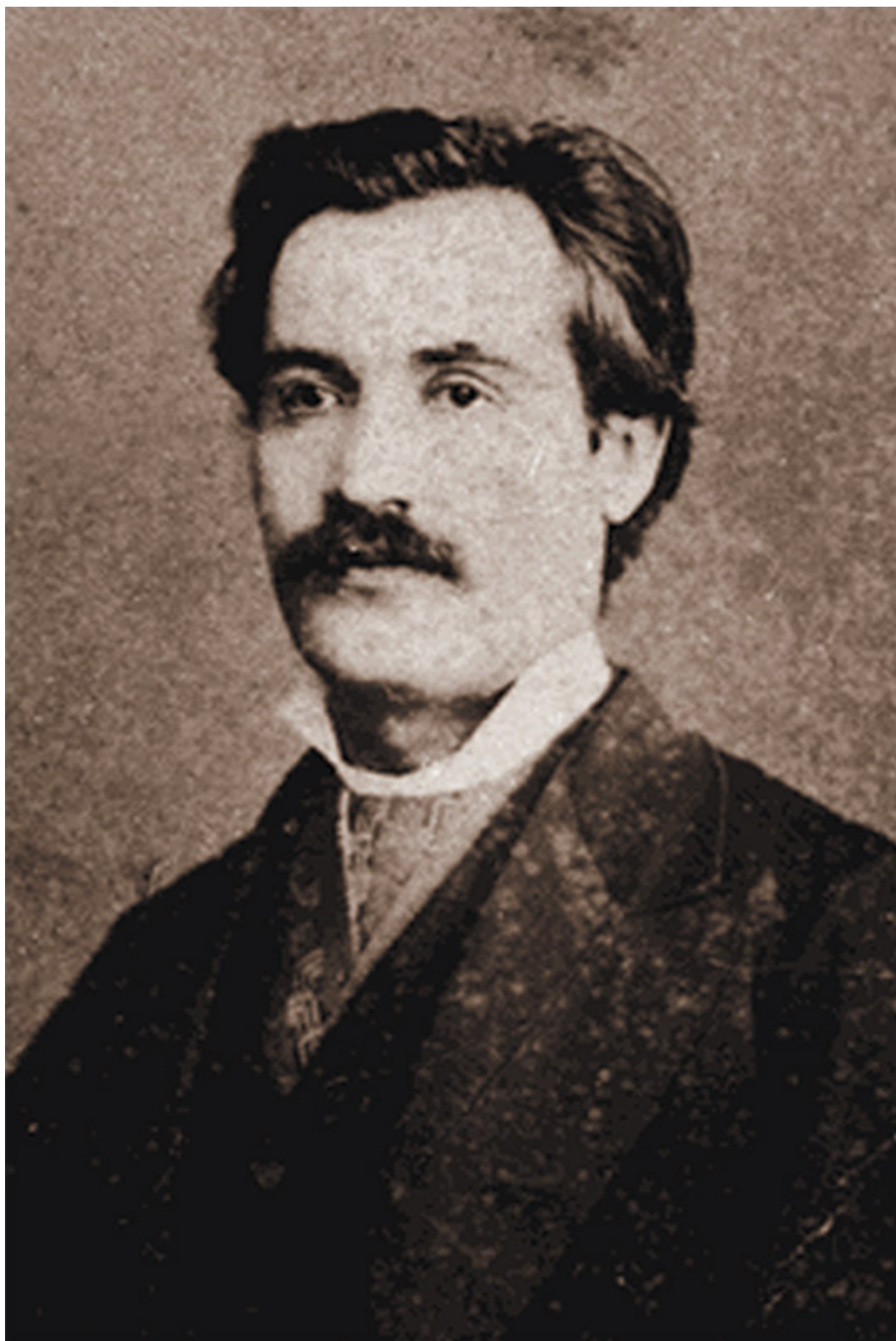

**[„ÎN SFÎRȘIT VEDEM LIMPEDE...”]
– de Mihai Eminescu [25
ianuarie 1878]**

În sfârșit vedem limpede. Generalul Ignatieff a propus guvernului nostru retrocedarea Basarabiei în schimbul a nu știu căror petice de pământ de peste Dunăre. România este singurul stat care azi e în primejdie de a fi dezmembrată de chiar aliatul ei, după ce au încheiat cu el o convenție prin care i se garantează integritatea teritoriului. România vede zburînd ca pleava în vînt asigurările unei convenții a cărei iscălituri sînt încă umede și pe care a încheiat-o c-o împărăție mare, pe a cărei cuvînt se credea în drept să se întemeieze.

Și ce zice Austria la aceasta, Austria, pentru care gurile Dunării sînt o condiție de existență mai mult decît poate pentru noi?

După cît auzim, ea nu are nimic de zis dacă i se asigurează neutralitatea întregii Dunări de Jos. Dar cum să se asigure această neutralitate? Printr-un tratat? Ridicol! Tratatările se scriu astăzi pentru ca să fie călcate de-a doua zi.

Dar cu ce drept pretinde Rusia bucată noastră de Basarabie, pe care am căpătat-o înapoi, drept din dreptul nostru și pământ din pământul nostru? Pe cuvîntul cum că onoarea Rusiei cere ca să se ia o bucată din România. Va să zică onoarea Rusiei cere ca să se ia pe nedrept o bucată din România și aceeași onoare nu cere respectarea convenției iscălită de ieri. Ciudată onoare într- adevăr!

Și pe ce se-ntemeiază acest point d'hon[n]eur?

Fost-au Basarabia cucerită cu sabia? Nu. Prin tratatul de București de la 1812 s-a făcut această cesiune, nu ca preț al păcii, căci Turcia n-avea nevoie de pace, ci tocmai Rusia.

Napoleon era asupra intrării în Rusia și trupele rusești se-ntorceau în marș forțat, în ruptul capului, luînd fața pământului românesc pe tălpile lor.

Cine i-a văzut întorcîndu-se, căzînd pe drumurile țării de

osteneală, nu putea zice că aceasta era o armie învingătoare, nici nu putea crede că peste curînd succesele acelei armii aveau a-i cîştiga o provincie. Se ştie că diplomaţia engleză, împreună cu vînzarea beiului grec Moruzi, a fost cauza cesiunii Basarabiei.

Beiul grec şi-au pierdut capul. Anglia e pedepsită abia astăzi. Şi cînd Moldova au căpătat îndărăt o parte din pămîntul ce pe nedrept i se luase, atunci s-a atins onoarea Rusiei şi acea onoare cere ca să se ia îndărăt de la noi ceea ce pe nedrept ni se luase? Căci prin ce păcătuişe Țările româneşti Rusiei? Nu le-am hrănit într-atîtea rînduri oştirile, nu erau țările noastre adăpostul lor, doveditu-ne-am vreodată duşmani ai ei? Într-adevăr nu găsim cuvinte pentru a califica această pretenţiune, necum împlinirea ei. Oare puterea cea mare a Rusiei i-ar da dreptul de a-şi bate joc de lume, de noi, de ea însăşi?

Pe cîtă vreme presa rusească comitea necuviinţa- căci altfel n-o putem numi- de a vorbi despre reluarea Basarabiei, pe atîta vreme am ignorat glasul unei prese care ştiam prea bine că n-are nici o însemnătate şi este liberă a se ocupa în mod platonice de toate cestiunile pe cari le permite poliţia de a fi discutate, fără de a-i creşte cuiva prin aceasta peri albi.

Dar astăzi nu mai este presa rusească care vorbeşte, ci guvernul, care acolo este tot.

Astfel dar am pierdut 15000 de oameni şi cîteva zeci de milioane cheltuieli de război, ani ajutat pe „mandatarul Europei” în îndeplinirea sacrei sale misiuni, pentru ca la urmă tot noi să fim cu pagubă, tot noi să plătim războiul Rusiei cu pierderea unei provincii?

Pînă acuma noi am refuzat orice schimb, ne astupăm urechile la orice propunere de schimb în această privinţă. Drepturile noastre asupra întregii Basarabii sînt prea vechi şi prea bine întemeiate pentru a ni se putea vorbi cu umbră de cuvînt de

onoarea Rusiei angajată prin Tratatul de Paris. Basarabia întregă a fost a noastră pe cînd Rusia nici nu se megieşa cu noi, Basarabia întregă ni se cuvine, căci e pămînt drept al nostru şi cucerit cu plugul, apărat cu arma a fost de la începutul veacului al patrusprezecelea încă şi pînă în veacul al nouăsprezecelea.

Mandatarul Europei vine să mîntuie popoarele creştine de sub jugul turcesc şi începe prin a-şi anexa o parte a unui pămînt stăpînit de creştini, în care nu-i vorba de jug turcesc? Ciudată mîntuire într-adevăr.

Cuvîntul nostru este: De bunăvoie niciodată, cu sila şi mai puţin.

Într-unul din numerii trecuţi am înregistrat zgomotul că în Basarabia s-ar fi luat deja măsuri administrative din partea Rusiei, care trec dincolo de marginile convenţiei încheiate. Cerem lămurire guvernului. Convenţia nu trebuie să rămîie literă moartă şi orice trecere peste ea trebuie respinsă în orice moment. Nu e permis nimănu a fi stăpîn în casa noastră decît în marginile în care noi îi dăm ospeţie. dacă naţia românească ar fi silită să piardă o luptă, va pierde-o, dar nimeni, fie acela oricine, să n-aibă dreptul a zice c-am suferit cu supunere orice măsură i-a trecut prin minte să ne impună.

Dar toate acestea sînt consideraţiuni făcute faţă cu o eventualitate asupra căreia stăruim a fi în îndoială.

Oricît de mulţi oameni răi s-ar găsi în această ţară, nu se găseşte nici unul care ar cuteza să puie numele său sub o învoială prin care am fi lipsiţi de o parte din vatra strămoşilor noştri. Guvernul rusesc a putut să facă o încercare, a trebuit însă să se încredinţeze că în zadar a făcut-o. Mai departe nu va merge!

Noi nu pretindem, chiar nu cerem nimic de la puternicul nostru aliat; atît însă şi numai atît. Voim să păstrăm bune relaţiuni

cu vecinii. Ei bine! Rusia nu se va face vinovată de o faptă care ar fi pentru dînsa o vecinică pată în ochii lumii; ea nu va lua ce noi nu voim să dăm.

MIHAI EMINESCU

OPERA POLITICA

1 noiembrie 1877 – 15 februarie 1880

TIMPUL

EDIȚIE CRITICĂ ÎNTEMEIATĂ DE P E R P E S S I C I U S

EDIȚIE CRITICĂ ÎNGRIJITĂ DE MUZEUL LITERATURII ROMÂNE

Coordonator DIMITRIE VATAMANIUC

Editura Academiei RSR, 1980

Vol X

Mihai-Eminescu.Ro